

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Clár	Leathanach
Eolas Ginearálta	2
Tuairisc an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	3
Ráiteas an Choimisinéara	4
Ráiteas maidir le Rialachas	5-8
Ráiteas maidir le Rialú Immheánach	9-11
Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe	12
Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	13
Ráiteas ar Staid Airgeadais	14
Ráiteas ar Shreabhadh Airgid	15
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	16-32

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Eolas Ginearálta

Seoladh	Teach an Teampaill 57 Bóthar an Teampaill An Charraig Dhubh Co. Bhaile Átha Cliath A94 Y5W5
Baincírí	Banc na hÉireann An Charraig Dhubh Co. Bhaile Átha Cliath
Iniúchóirí	An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste 3A Sráid an Mhéara Uachtarach Baile Átha Cliath 1
Aturnaetha	Holmes O'Malley Sexton Solicitors Bishopsgate Sráid Anraí Luimneach

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Tuairisc an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuairisc le cur i láthair Thithe an Oireachtais

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Tuairim maidir leis na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022 mar a éilítear faoi fhóráil Alt 28 den Acht um Shábháilteachta Iarnróid 2005. Is éard atá sna ráitis airgeadais

- an ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe
- an ráiteas ar ioncam cuimsitheach
- an ráiteas ar staid airgeadais
- an ráiteas ar shreafaí airgid agus
- na nótaí a ghabhann leo, lena n-áirítear achoimre ar pholasáithe cuntasáíochta suntasacha.

I mo thuairimse, tugann na ráitis airgeadais radharc cruinn agus cothrom ar shócmhainní, dlíteanais agus staid airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid mar a bhí ar 31 Nollaig 2022 agus ar a hioncam agus caiteachas do 2022 i gcomhréir le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102 — *An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais infheidhme in RA agus Poblacht na hÉireann*.

Bunús leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idimáisiúnta ar Iniúchadh (ISANNA) mar atá curtha chun cinn ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tugtar cur síos ar mo fhreagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuairisc seo. Táim neamhspleách ar an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus tá mo fhreagrachtaí eitiiciúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchta atá faighte agam imleor agus iomchuí chun bonn a sholáthar do mo thuairim.

Tuairisc ar fhaisnéis eile seachas na ráitis airgeadais, agus ar nithe eile

Tá faisnéis áirithe eile curtha i láthair ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid chomh maith leis na ráitis airgeadais. Áirítear anseo ráiteas an Chomisinéara, an ráiteas rialachais agus an ráiteas maidir le rialú inmheánach. San aguisín leis an tuairisc seo tugtar cur síos ar mo fhreagrachtaí i dtaca leis an bhfaisnéis sin, agus i dtaca le nithe áirithe eile a dtugaim cur síos orthu ar bhonn eisceachta.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Paula O'Connor
Ar son agus thar ceann an
Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

10 Deireadh Fómhair 2023

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas an Choimisinéara

Le hAlt 4 den Acht um Iompar Poiblí 2016 (Uimh. 3 de 2016) bhí foráil ann le hainm an Choimisiúin um Shábháilteacht Iarnróid a athrú go dtí an Coimisiún um Rialáil Iarnróid. I bhfeidhmiú na gcumhachtaí a tugadh dó faoi Alt 4 den Acht, d'ordaigh an tAire Iompair go n-athrófaí an t-ainm le feidhm ón 29 Feabhra 2016.

Bhunaigh an tAire Iompair an Coimisiún um Rialáil Iarnróid an 1 Eanáir 2006 faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 (Alt 7).

In Alt 14(1) deirtear go mbeidh sa Choimisiún ar a laghad ball amháin ach gan níos mó ná triúr ball. Sa bhliain 2022, bhí ball amháin sa Choimisiún, Brian Higginson.

Tá tuairisc ar leith tugtha ag an gCoimisiún maidir le nochtadh leasanna de réir riachtanais an Achta um Eitic san Oifig Phoiblí 1995 agus tá sé comhlíontach le hAlt 20 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005. Dearbhaím freisin go bhfuil an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009 agus an cód Leasaithe (2016) á chomhlíonadh ag an gCoimisiún.

Brian Higginson
An Coimisiún um Rialáil Iarnróid Coimisinéir
Dáta 09 Oct 2023

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas maidir le Rialachas

Rialachas

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005.

Leagtar feidhmeanna an Choimisiúin amach in alt 10 den Acht sin agus tá raon d'fheidhmeanna breise aige atá dílsithe le hIonstraimí Reachtúla éagsúla a bhaineann le Treoracha ón AE agus Rialacháin ón AE. Áirítear leo sin na nithe seo a leanas:

- I.R. Uimh. 194 de 2022
- I.R. Uimh. 246 de 2021
- I.R. Uimh. 476 de 2020
- I.R. Uimh. 477 de 2020
- I.R. Uimh. 543 de 2020
- I.R. Uimh. 444 de 2013
- Rialachán AE 445/2011 ón gCoimisiún Eorpach
- I.R. Uimh. 249 de 2015
- I.R. Uimh. 651 de 2010
- I.R. Uimh. 766 de 2007
- I.R. Uimh. 399 de 2010

Tá an Coimisiún um Rialáil Iarnróid cuntasach don Aire Iompair agus tá sé freagrach as rialachas maith a chinntiú agus cuireann sé an tasc sin i bhfeidhm trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a shocrú agus cinntí straitéiseacha a dhéanamh mar le gach príomhábhar gnó. Tá an Coimisinéir agus an fhoireann ardbhainistíochta freagrach as an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid a bhainistiú, a rialú agus a stiúradh go rialta ó lá go lá. Ní mór don Choimisinéir agus an fhoireann ardbhainistíochta an treo straitéiseach leathan atá leagtha síos ag an gCoimisiún agus ní mór dóibh a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag an ardbhainistíocht go léir faoi na príomhghníomhaíochtaí agus cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon riosca suntasach is dócha a thiocfaidh chun cinn.

Comhlacht rialaitheach is ea an Coimisiún mar a shainítear i dtuarascáil na bliana 2007 ó Roinn an Taoisigh “Comhlachtaí in Éirinn a bhfuil Cumhachtaí Rialaitheacha acu”.

Níl struchtúr boird ag an gCoimisiún ach tá sé bunaithe i bhfoirm Coimisiún ar féidir suas le triúr Coimisinéirí a bheith aige. Ó bunaíodh é ní raibh riamh ach aon Choimisinéir amháin ar bun ag am ar bith.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid

Le hAlt 28 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 éilítear ar an gCoimisiún ráitis airgeadais i gcibé foirm a fhaomhfaidh an tAire Iompair le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe. Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú aige, ní mór don Choimisiún:

- Polasaithe cuí cuntasáochta a roghnú agus ansin iad a chur i bhfeidhm go seasta;
- Cinntí agus meastacháin réasúnta agus críonna a dhéanamh;
- A rá cé acu ar leanadh na caighdeáin infheidhme cuntasáochta, faoi réir ag aon athrú a nochtáitear agus a mhínítear sna ráitis airgeadais;
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí glacadh leis go leanfaidh an Coimisiún i mbun gnó.

Tá an Coimisiún freagrach as taifid chuntasáochta imleor a choimeád a nochtann staid airgeadais an Choimisiúin go sách cruinn ag am ar bith agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcloíonn na ráitis airgeadais le hAlt 28 den Acht. Tá an Coimisiún freagrach freisin as sócmhainní an Choimisiúin a choimeád slán agus bearta réasúnta a dhéanamh chun caimiléireacht agus mírialtachtaí eile a aithint agus a chosc.

Nochtaí a Éilítear leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Coimisiún freagrach as a chinntiú gur chloígh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid le riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (“an Cód”) mar a d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Éilítear na nochta seo a leanas ag an gcód:

Briseadh síos de shochair ghearrthéarma na bhfostaithe

Féach nóta 7 do shochair ghearrthéarma na bhfostaithe de bhreis ar €60,000

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Costais Comhairleoireachta

Áirítear le costais comhairleoireachta an costas ar chomhairle sheachtrach don bhainistíocht agus eisiatar feidhmeanna seachfhoinsithe “gnó mar is gnách”;

	2022	2021
	€	€
Comhairle dlí	5,334	8,387
Comhairle airgeadais / achtúire	5,963	4,359
Caidreamh poiblí	16,605	16,560
Comhairleoirí teicniúla	<u>88,850</u>	<u>120,861</u> ¹
Costais iomlána comhairleoireachta	<u>116,752</u>	<u>150,167</u>

¹ Rinneadh comparáidí do 2021 a athrangú i gcomhréir le rangú d’fhiúirí 2022

Costais Dlí agus Socruithe

Níor tabhaíodh aon chostas sa tréimhse i dtaca le costais dlí, socruithe agus imeachtaí eadránaithe ag baint le conarthaí le tríú páirtithe. Ní áirítear leis seo caiteachas a tabhaíodh i dtaca le comhairle ghinearálta dlí a fuair an Coimisiún um Rialáil Iarnróid a nochtaítear sna costais Comhairleoireachta thuas.

Caiteachas ar Thaisteal agus Cothabháil

Déantar caiteachas ar thaisteal agus cothabháil a rangú mar seo a leanas:

	2022	2021
Intíre – Fostaithe	15,436	13,453
Idirnáisiúnta – Fostaithe	<u>13,087</u>	<u>Náid</u>
Iomlán	<u>28,523</u>	<u>13,453</u>

Áirítear leis an fígiúirí seo taisteal agus cothabháil a íocadh go díreach le fostaithe €18,994 (2021 - €13,453). Baineann an t-íarmhéid le caiteachas a d’íoc CRR thar ceann fostaithe.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Caiteachas Fáilteachais

Áirítear leis an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais an caiteachas fáilteachais seo a leanas:

	2022	2021
	€	€
Fáilteachas foirme	675	720
Fáilteachas cliant	-	-
Iomlán	<u>675</u>	<u>720</u>

Ráiteas Comhlíonta

Chomhlíon an Coimisiún um Rialáil Iarnróid le riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016, leis na heisceachtaí seo a leanas:

Coiste Iniúchta agus Riosca: Níl Coiste Iniúchta agus Riosca de réir mar a éilítear leis an gCód ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus tá an fhíric seo aontaithe leis an Roinn Iompair tríd an gComhaontú Maoirseachta atá ar bun.

Brian Higginson

Coimisinéir an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid

Dáta 9 Oct 2023

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach

Thar ceann an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid admháim mo fhreagracht as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach um rialú inmheánach a choimeád agus a oibriú. Cuireann an fhreagracht seo riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) san áireamh.

Cuspóir an Chórais um Rialú Inmheánach

Tá an córas um rialú inmheánach deartha le riosca a bhainistiú do leibhéal inghlactha seachas é a scrios. Is cinnteacht réasúnta amháin, seachas cinnteacht iomlán, a chuireann an córas ar fáil, go bhfuil sócmhainní á gcaomhnú, bearta airgeadais á dtaifeadadh i gceart, agus go seachnaítear earráidí nó mírialtacht ábharach nó go dtabharfaí faoi deara go tráthúil iad.

Tá an córas um rialú inmheánach, atá ag teacht leis an treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe ar bun sa Choimisiún um Rialáil Iarnróid don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022 agus suas le dáta na ráiteas airgeadais seachas na saincheisteanna i dtaca le rialú inmheánach a ardaíodh inár n-iniúchadh inmheánach de 2022.

Acmhainneacht le Riosca a Láimhseáil

Ní raibh Coiste Iniúchta agus Riosca (ARC) ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid in 2022. Tá aontaithe ag an Roinn Iompair go ndeonfaí maolú ar an oibleagáid seo ar an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus tá feidhm leis seo in 2022.

Rinne an Coimisiún um Rialáil Iarnróid a fheidhm iniúchta inmheánaigh a sheachfhoinisí in 2022 i gcomhaontú leis an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt.

The beartas bainistíochta riosca forbartha ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid lena leagtar amach a inghlacthacht riosca, an próiseas bainistíochta riosca atá ar bun agus cur síos ar róil agus freagrachtaí na foirne i dtaca le riosca. Tá an beartas eisithe do na baill ar fad a bhfuiltear ag súil leis go mbeidh siad ag obair le beartais bainistíochta riosca CRR, chun an bhainistíocht a chur ar an eolas faoi rioscaí atá ag teacht chun cinn agus chun laigí a rialú agus chun freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid a shainaithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na bearta bainistíochta atá á dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, oiread agus is féidir, na rioscaí sin a mhaolú. In 2022 rinneadh athbhreithniú foriomlán ar an mbainistíocht agus nósanna imeachta i dtaca le rioscaí.

Tá clár rioscaí ar bun lena shainítear na príomhrioscaí atá roimh an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid agus rinneadh iad seo a shainaithint, a mheas agus a ghrádú de réir a suntais. Faoi láthair déanann an fhoireann bainistíochta an clár a athbhreithniú agus an nuashonrú ar bhonn ráithe. Baintear úsáid as toradh na measúnuithe chun acmhainní a phleanáil agus a dháileadh lena chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Sa chláir rioscaí tugtar cur síos ar na rialuithe agus na gníomhartha atá de dhíth chun maolú a dhéanamh ar rioscaí agus freagracht as rialuithe a shanntar le baill foirne ar leith a oibriú. Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe ar bun ina bhfuil na gnéithe seo a leanas:

- Tá nósanna imeachta doiciméadaithe do na príomhphróisis ghnó go léir
- Tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal na bainistíochta le cuntasacht dá réir
- Tá córas buiséadta cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag an ardbhainistíocht
- Tá córais a fhéachann le slándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú
- Tá córais ar bun chun na sócmhainní a chosaint.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe le monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaithe a dhéanamh agus don bhainistíocht, ar bhealach tráthúil. Dearbhaím go bhfuil na córais monatóireachta leanúnacha seo a leanas ar bun;

- Tá príomhrioscaí agus rialuithe a bhaineann leo sainaitheanta agus tá próisis curtha ar bun le monatóireacht a dhéanamh a oibriú na bpríomhrialuithe seo agus aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú,
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ar na leibhéil go léir lena bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta, agus
- Bíonn athbhreithnithe rialta ag an ardbhainistíocht ar fheidhmíocht thréimhsiúil agus bhliantúil agus tuarascáil airgeadais a léiríonn an fheidhmíocht i gcoinne buiséad / réamhfhaisnéisí

Soláthar

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid lena chinntiú go gcloítear le rialacha agus treoirlínte reatha i dtaca le soláthar. In 2022, thug CRR ar aghaidh an conradh reatha chun seirbhísí glantacháin oifige a sholáthar. Ba é luach an chonartha seo in 2022 ná €15,900. In 2022 chuaigh an CRR chun tairisceana le haghaidh soláthar Seirbhísí Glantacháin Oifige agus tá an próiseas sin tugtha chun críche go rathúil faoi dheireadh na bliana. In 2022, thug CRR ar aghaidh an conradh reatha chun seirbhísí Cuntasaíochta a sholáthar. Ba é luach an chonartha seo in 2022 ná €8,000. In 2022 chuaigh an CRR chun tairisceana chun Seirbhísí Cuntasaíochta a sholáthar agus críochnaíodh an próiseas sin faoi dheireadh 2022.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

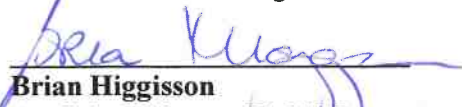
Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna do bhainistíocht agus rialú rioscaí. Tá monatóireacht agus rialú an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid ar éifeachtúlacht an chórais don rialú inmheánach airgeadais á threorú ag obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus na hardbhainistíochta leis an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid freagrach as forbairt agus cothabáil ar an gcreat rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Dearbhaím gur chuir an Coimisiún um Rialáil Iarnróid athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha do 2022 i gcrích an 24 Márta 2023.

Dearbhaím go bhfuil Comhaontú Maoirseachta agus Comhaontú Seachadta Feidhmíochta ar bun ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid leis an Aire Iompair.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh

Ní raibh aon saincheisteanna i dtaca le rialú inmheánach a sainaitníodh i dtaca le 2022 a éilíonn nochtadh sna ráitis airgeadais.

Brian Higginson

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid Coimisinéir

Dáta 9 Oct 2023

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

<u>Ioncam</u>	Nótaí	2022 €	2021 €
Deontas Stáit	2	479,259	638,80
Ioncam Tabhaigh	3	1,256,289	1,619,74
Ioncam DeBo	4	107,813	
Ioncam Eile	4	4,166	2,78
Maoiniú Sochair Scoir Iarchurtha	14(c)	480,000	205,00
		-----	-----
		2,327,527	2,466,33
<u>Caiteachas</u>			
Costais Riaracháin	5	(2,496,814)	(2,185,02)
Comhairleoirí Teicniúla	8	(105,455)	(137,42)
		-----	-----
Farasbarr/(Easnamh) don bhliain roimh leithreasáí		(274,742)	143,88
Aistriú (chuig)/ó Chuntas Caipitil	12	37,065	38,35
		-----	-----
Farasbarr/(Easnamh) don bhliain i ndiaidh leithreasáí		(237,677)	182,23
Iarmhéid tógtha ar aghaidh an 1 Eanáir		1,456,975	1,274,74
		-----	-----
Iarmhéid tugtha ar aghaidh an 31 Nollaig		1,219,298	1,456,97
		=====	=====

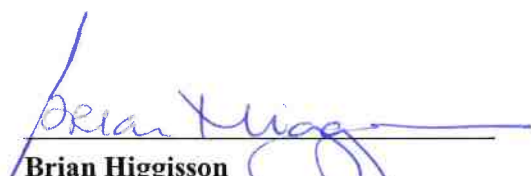
Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo iad an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 22.

 Brian Higginson
 An Coimisiún um Rialáil Iarnróid Coimisinéir
 Dáta 09 Oct 2023

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach
Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

	Nótaí	2022 €	2021 €
(Easnamh)/Farasbarr don bhliain		(237,677)	182,234
(Caillteanas)/fáltais eispéiris ar oibleagáidí sochair scoir		(817,000)	103,000)
Athrú i dtoimhdí atá mar bhonn le luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir		3,084,000	30,000
Gnóthachan/(caillteanas) iomlán achtúire sa bhliain	14(d)	2,267,000	133,000
Leasú ar maoiniú sochair scoir iarchurtha		2,267,000	(133,000)
Ioncam Cuimsitheach Iomlán don bhliain		(237,677)	182,234

Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo iad an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 22.

Brian Higginson
An Coimisiún um Rialáil Iarnróid Coimisinéir

Dáta 9.08.2023

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Staid Airgeadais mar a bhí an 31 Nollaig 2022

	Nótaí	2022	2021
		€	€
Sócmhainní seasta			
Réadmhaoin, fearas agus trealamh	9	122,288	159,353
		-----	-----
		122,288	159,353
		=====	=====
Sócmhainní reatha			
Airgead tirim agus coibhéisí airgid		1,371,655	1,605,149
Níthe infhaighte	10	97,292	89,997
		-----	-----
		1,468,947	1,695,146
Níthe iníoctha: (suimeanna dlite laistigh de bhliain)			
	11	(202,732)	(185,892)
		-----	-----
Glansócmhainní reatha			
		1,266,215	1,509,254
		-----	-----
Creidiúnaithe (suimeanna dlite i ndiaidh bliana amháin)			
Oibleagáid Léasa Iarchurtha	19	(46,917)	(52,279)
		-----	-----
Iomlán Sócmhainní Lúide Dliteanais		1,341,586	1,616,328
		-----	-----
Oibleagáidí sochair scoir	14	(6,663,000)	(8,450,000)
Sócmhainn mhaoiniú sochair scoir iarchurtha	14	6,663,000	8,450,000
		-----	-----
Iomlán sócmhainní			
		1,341,586	1,616,328
		=====	=====
Ag léiriú			
Cuntas Caipitil	12	122,288	159,353
Cúlchistí ioncaim coinnithe	20	1,219,298	1,456,975
		-----	-----
		1,341,586	1,616,328
		=====	=====

Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo iad an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 22

Brian Higginson

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid Coimisinéir

Dáta 9 Oct 2023

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

	2022	2021
	Nótaí	€
	€	€
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		
Farasbarr/(Easnamh) don bhliain	(237,677)	182,234
Coigeartuithe do:		
Dímheas	37,065	40,394
Sócmhainn léasa iarchurtha scaoilte	(5,362)	(5,362)
Aistriú go/(ó) cuntas caipitil	(37,065)	(38,351)
Gluaiseachtaí i gcaipitil oibre:		
Gluaiseacht i nithe infhaighte	(7,295)	16,095
Gluaiseacht i nithe iníoctha	16,840	(33,928)
	<hr/>	<hr/>
Airgead tirim ginte ó oibríochtaí	(233,494)	161,082
	<hr/>	<hr/>
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		
Ús faighte	-	-
Íocaíochtaí chun sócmhainní seasta inbhraite a shealbhú	-	(2,043)
	<hr/>	<hr/>
Airgead glan ginte ó ghníomhaíochtaí infheistíochta	-	(2,043)
	<hr/>	<hr/>
Glanmhéadú in airgead tirim agus coibhéisí airgid	(233,494)	159,039
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag 1 Eanáir 2022	1,605,149	1,446,110
	<hr/>	<hr/>
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag 31 Nollaig 2022	<u>1,371,655</u>	<u>1,605,149</u>

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

1. Beartais Cuntasaíochta

Leagtar amach thíos an bunús leis an gcuntasaíocht agus na beartais cuntasaíochta shuntasacha a ghlac an Coimisiún um Rialáil Iarnróid. Cuireadh iad ar fad i bhfeidhm go comhsheasmhach i rith na bliana agus don bhliain roimhe.

a) Eolas Ginearálta

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 le ceannoifig ag Teach a Teampaill, An Charraig Dhubh, Co. Bhaile Átha Cliath.

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 agus b'é 1 Eanáir 2006 an dá tosaithe. Comhlacht corparáideach is ea an Coimisiún le comharbas suthain agus tá séala aige agus an chumhacht le hagra a dhéanamh agus agra a bheith déanta ina choinne ina ainm corparáideach agus talamh nó leas i dtalamh a shealbhú, a choinneáil agus a dhíol, agus aon mhaoin eile a shealbhú, a choinneáil agus a dhíol. Is éard atá san eintiteas aon Choimisinéir amháin. Is comhlacht reachtúil é atá maoinithe ag deontas ón Roinn Iompair agus tobhach ón tionscal.

Is iad seo a leanas príomhchuspóirí an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid mar a leagtar amach i gCuid 2 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005:

- sábháilteacht iarnróid a chothú agus a spreagadh
- an tAcht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 agus aon reachtaíocht eile a fhorfheidhmiú
- teagmhais iarnróid a fhiosrú agus tuairisciú orthu

Tá freagracht ar an gCoimisiún as rialú a dhéanamh ar shábháilteacht na gcóras iarnróid a iompraíonn paisinéirí a íocann táille agus lasta tráchtála, agus ar iarnróid eile nuair a bhíonn comhéadan acu le bóithre poiblí.

Is Aonán Sochair Phoiblí (PBE) é an Coimisiún um Rialáil Iarnróid.

Is iad seo a leanas na beartais cuntasaíochta shuntasacha a glacadh sna ráitis airgeadais seo;

b) Ráiteas Comhlíonta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022 i gcomhréir le FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais infheidhme in RA agus Poblacht na hÉireann eisithe ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais (FRC).

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

c) Bunús Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi mhodh fabhrúithe na cuntasáíochta agus faoin gcoinbhinsiúin chostas stairiúil san fhoirm a cheadaigh an tAire Iompair le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, i gcomhréir le hAlt 28 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005.

Cuireadh na polasaithe cuntasáíochta seo a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach ag déileáil le míreanna a mheastar a bheith ábhartha i dtaca le ráitis airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid.

d) Ioncam

Deontais Oireachtais

Aithnítear ioncam i gcoitinne ar bhonn fabhrúithe; eisceacht amháin is ea cás na nDeontas Oireachtais a aithnítear mar fháltais airgid.

Deontais Caipitil

Déantar maoiniú deontais a úsáidtear le réadmhaoin, fearas agus trealamh a cheannach a aistriú chuig Cuntas Caipitil agus a scaoileadh ar ais i gcomhréir leis an dímheas ar na sócmhainní a bhaineann. Is ionann a t-iarmhéid sa Chuntas Caipitil agus luach gan amúchadh an deontais a fuarthas do chúiseanna caiteachais chaipitil.

Ioncam tabhaigh

I bhfeidhmiú na gcumhachtaí a bhronntar air le hAlt 26 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 (Uimh.31 de 2005), mar a leasaíodh le Rialachán na gComhphobal Eorpach (Sábháilteacht Iarnróid) 2008 (I.R. Uimh. 61 de 2008) agus le toiliú an Aire Iompair agus an Aire Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, gearrann an Coimisiún um Rialáil Iarnróid tobhach ar ghnóthais iarnróid ábhartha mar a shonraítear san Acht. Tá an tobhach le húsáid le gníomhaíochtaí an Choimisiúin a mhaoiniú, ach ní an tAonad Imscrúdaithe Timpistí Iarnróid. Féadfaidh an Coimisiún freisin, in éagmais treorach ón Aire chun aon fharasbarr d'ioncam tobhaigh thar caiteachas a íoc leis an Státchiste

- (a) farasbarr d'ioncam tobhaigh thar caiteachas a fhritháireamh i gcoinne oibleagáidí tobhaigh don bhliain dar gcionn nó
- (b) aisíocaíochtaí a dhéanamh leis na gnóthais iarnróid ábhartha.

Déantar an tsuim atá sonraithe san ordú tobhaigh do bhliain áirithe ar bith lúide aon fhritháireamh nó aisíocaíocht a thabhairt chun cuntais mar ioncam don bhliain sin.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Réadmhaoin, Fearas agus Trealamh

Déantar réadmhaoin, fearas agus trealamh a lua ag costas lúide dímheas carnach, coigeartaithe d'aon soláthar do mhallachar. Soláthraítear dímheas ar gach réadmhaoin, fearas agus trealamh, seachas talamh ruilse agus saothair ealaíne, ag rátaí a mheastar leis a gcostas a dhíscríobh lúide an luach iarmharach measta ar gach sócmhainn ar bhonn na líne díri thar a saolta úsáideacha measta, mar seo a leanas:

(i) Breisithe Léasachta	10% per annum
(ii) Trealamh Oifige	20% per annum
(iii) Trealamh Ríomhaireachta	20% per annum
(iv) Daingneáin agus Feistis	20% per annum

Is ionann luach iarmharach agus an tsuim mheasta a gheofaí faoi láthair as sócmhainn a dhiúscairt, i ndiaidh costais na diúscartha a asbhaint, dá mba rud é go raibh an tsócmhainn cheana féin san aois agus sa riocht a mbeifí ag súil leo ag deireadh a shaoil úsáidigh.

Gearrtar dímheas go hiomlán i mbliain an tsealbhaithe agus ní ghearrtar dímheas i mbliain na diúscartha.

Má tá fianaise oibiachtúil ann ar mhallachar ar luach sócmhainne, aithnítear cailteanas mallachair sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe sa bhliain.

Airgeadra Iasachta

Aistrítear idirbhearta in airgeadraí iasachta chuig euro i rith na bliana ag an ráta malartaithe atá i bhfeidhm ar lá an idirbhirt agus áirítear sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais don tréimhse iad. Déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadais a thaispeántar in airgeadraí iasachta a aistriú chuig euro ag rátaí malartaithe atá i bhfeidhm ar dháta an chláir comhardaithe agus áirítear gnóthachain agus cailteanais ag éirí astu sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais don tréimhse.

Nithe Infhaighte

Aithnítear nithe infhaighte ar luach cóir, lúide soláthar d'fhiacha amhrasacha. Soláthar sonracha is ea an soláthar d'fhiacha amhrasacha, agus bunaítear é nuair a bhíonn fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh an Coimisiún um Rialáil Iarnróid ábalta na suimeanna go léir atá dlite dó a bhailiú. Déantar gach gluaiseacht sa soláthar d'fhiacha amhrasta a aithint sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Léasa Oibriúcháin

Aithnítear caiteachas cíosa faoi léasanna oibriúcháin a aithint sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe thar fad saoil an léasa. Aithnítear caiteachas ar bhonn na líne díri thar thréimhse an léasa, ach amháin nuair a bhíonn arduithe cíosa ceangailte leis an ráta measta boilscithe, agus sa chás sin aithnítear na harduithe nuair a thabhaítear iad. Aon dreasachtaí léasa a fhaightear, aithnítear iad thar fad saoil an léasa.

Sochair Fostaithe

Sochair Ghearrthéarma

Aithnítear sochair ghearrthéarma amhail pá saoire mar chostas sa bhliain, agus cuirtear sochair atá fabhráithe ag deireadh na bliana san áireamh san fhigiúr Nithe Iníoctha sa Ráiteas ar Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Oibríonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid scéim pinsin neamh-mhaoinithe le sochar sainithe a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íoc mar a úsáidtear ó airgead atá ar fáil dó, lena n-áirítear airgead curtha ar fáil ag an Roinn Iompair. Oibrítear an scéim ar bhonn riaracháin go dtí go bhfaighfear faomhadh ón Roinn agus an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe.

Is ionann costais sochar scoir agus sochair scoir tuillte ag fostaithe sa tréimhse agus taispeántar iad glan ar ranníocaíochtaí pinsin foirne a aisíoctar leis an Roinn. Déantar dliteanais sochair scoir a thomhas ar bhonn achtúire ag baint úsáide as an modh aonaid creidmheasa tuartha. Aithnítear suim atá ag teacht leis an muirear pinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé inaisghabhála agus fritháirithe le deontais faighte sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a dhéanamh. Léirítear gnóthachain nó caillteanais ag éirí ar dhliteanais scéime sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sna suimeanna inaisghabhála ón Roinn.

Is ionann dliteanais sochair scoir agus luach reatha íocaíochtaí pinsin sa todhchaí tuillte ag an bhfoireann go dtí seo. Is ionann maoiniú sochair scoir iarchurtha agus an tsócmhainn chomhfhreagrach le haisghabháil ón Roinn sa todhchaí.

Oibríonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid an Scéim Pinsin Seirbhísí Phoiblí Aonair (“Scéim Singil”), atá ina scéim le sochar sainithe do sheirbhísigh phoiblí inphinsin a ceapadh ar 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh. Íoctar ranníocaíochtaí bhail na Scéime Singil go dtí an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe (DPER).

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Breithiúnais agus Meastacháin Chriticiúla Cuntasaíochta

Le hullmhú na ráiteas airgeadais bíonn ar an mbainistíocht breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a théann i gcionn ar na suimeanna a thuairiscítear do shócmhainní agus dlíteanais ar dháta an chláir chomhardaithe agus na suimeanna a thuairiscítear d'ioncaim agus speansais i rith na bliana. Ach ciallaíonn nádúr an mheastacháin gur féidir na torthaí iarmhír a bheith éagsúil ó na meastacháin sin. Seo a leanas na breithiúnais a raibh an tionchar is suntasaí acu ar shuimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Tá athbreithniú déanta ag an gCoimisinéir ar shaolta sócmhainne agus ar luachanna iarmharacha gaolmhara do na ranganna sócmhainní seasta go léir agus, go háirithe, saol eacnamaíochta úsáideach agus luachanna iarmharacha dhaingneán agus feisteas, agus tá cinneadh déanta aige go bhfuil na saolta sócmhainne agus luachanna iarmharacha oiriúnach.

Oibleagáid Sochair Scoir

Déantar na toimhdí atá mar bhonn leis na luachálacha achtúire do na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais a chinneadh (lena n-áirítear ráta lascaine, rátaí ardaithe i leibhéil cúitimh sa todhchaí, agus rátaí básmhairreachta) a nuashonrú go bliantúil bunaithe ar chúinsí eacnamaíochta reatha, agus d'aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iarscoir.

Féadfaidh na nithe seo a leanas dul i gcion ar na toimhdí:

- (i) an ráta lascaine, athruithe sa ráta toraidh ar bhannaí corparáideacha ardcháilíochta
- (ii) leibhéil cúitimh sa todhchaí, coinníollacha sa mhargadh saothair sa todhchaí

2. Deontas Stáit	2022	2021
	€	€
Maoiniú curtha ar fáil ag an Roinn Iompair (DoT)	477,900	465,213
Maoiniú DoT i dtaca le pinsin iníoctha	69,000	229,000
Ranníocaíochtaí pinsin fostaithe curtha chuig DoT	(26,938)	(22,935)
Ranníocaíochtaí bhaill Scéim Pinsin Aonair Seirbhísí Poiblí curtha chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe	(40,703)	(32,471)
	-----	-----
	479,259	638,807
	=====	=====

Leithdháileann an Roinn Iompair maoiniú faoi fho-cheann B9.1.

Sa bhliain 2022 níor tharraing CRR anuas €183,100 óna leithdháileadh de €730,000, an méid de mhaoiniú Stáitchiste a cuireadh ar fáil faoi Fhotheideal B6.1 Iompar Poiblí - Gníomhaireachtaí agus Costais Iompair Phoiblí

3. Ioncam Tobhaigh	2022	2021
	€	€
Ioncam de réir ordú tobhaigh ²	1,256,289	1,619,744
	-----	-----
	1,256,289	1,619,744
	=====	=====

Ioncam aitheanta in SIERRR. Foilsíodh an t-ordú tobhaigh do 2022 (I.R 194/2022) in Aibreán 2022.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

² Tá na suimeanna a ghearrtar ar an ngnóthas iarnróid ábhartha i mbliain ar bith bunaithe ar chaiteachas buiséadaithe don Choimisiún. B' é €1,256,289 an tsuim a gearradh do 2022.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

4. Ioncam Eile	2022 €	2021 €
Ioncam Ceadúnais Tiománaithe Traenach ¹	4,166	2,432
Ioncam ó tháillí ceadúnais	-	350
Muirir Aitheantais Chomhlachtaí Ainmnithe	107,813	-
	111,979	2,782
	111,979	2,782

¹ Is é an CRR an t-údarás inniúil chun críocha IR 399 de 2010, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Deimhniú Tiománaithe Traenach) 2010. Ceanglaítear ar gach tiománaí traenach faoi reachtaíocht an AE ceadúnas bailí a bheith acu chun traen a oibriú ar an líonra. Mar an t-údarás inniúil chun na ceadúnais seo a eisiúint rinne an CRR athbhreithniú agus fíorú ar na hiarratais agus d'eisigh sé 49 ceadúnas tiomána traenach in 2022 arbh fhiú €4,820 san iomlán iad. Is é an costas ar gach ceadúnas nua ná €100 agus €60 ar cheadúnas athsholáthair. Is ionann na costais ghaolmhara a bhaineann le heisiúint ceadúnas agus €654, rud a fhágann glanioncam de €4,162. Is é an t-iarmhéid atá gan íoc ar 31 Nollaig 2022 ná €Náid.

² I gcomhréir le IR 477 de 2020 Rialachán 16(3) ainmníonn an CRR na comhlachtaí atá freagrach as an nós imeachta fíoraithe a chur i gcrích i leith rialacha náisiúnta, tugtar Comhlachtaí Ainmnithe ar na comhlachtaí sin. Leagtar amach muirir ar an ainmniúchán seo in IR 176 de 2021. Ciallaíonn 'comhlacht um measúnú comhréireachta' comhlacht **ar tugadh fógra dó nó a ainmníodh** chun bheith freagrach as gníomhaíochtaí um measúnú comhréireachta, lena n-áirítear calabrú, tástáil, deimhniú agus cigireacht táirgí/tionscadail iarnróid. Rangaítear comhlacht um measúnú comhréireachta mar 'chomhlacht ainmnithe' tar éis don údarás náisiúnta sábháilteachta (CRR) é a ainmniú faoi Rialachán 16(3) d'Ionstraim Reachtuil Uimh. 477 de 2020. Tá comhlachtaí ainmnithe freagrach as an nós imeachta fíoraithe a chur i gcrích maidir le rialacha náisiúnta sa tionscal iarnróid.

5. Costas Riaracháin	2022 €	2021 €
Costais Foirne (nóta 7)	1,953,652	1,653,814
Speansais oifige (nóta 6)	283,597	288,382
Oiliúint/bainistiú Acmhainní Daonna	32,260	62,563
Taisteal agus cothabháil	28,523	13,453
Táillí gairmiúla ³	38,521	32,171
Táille cuntasaoíochta	8,610	8,314
Táille iniúchta	12,000	12,000
Muirir bainc	6,813	3,069
Costais cothabhála TF	45,834	33,446
Speansais ghinearálta ²	49,939	37,423
Dímheas	37,065	40,394
	2,496,814	2,185,029
Iomlán	2,496,814	2,185,029

² Áirítear le speansais ghinearálta costais fáilteachais le suim €675 (2021 - €720)

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

³ Áirítear le táillí gairmiúla costais €713 don Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Iarnróid do 2022. Bunaíodh an Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Iarnróid faoi Chuid 8 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005. Sonraítear in alt 83(1) gurb í feidhm ghinearálta na Comhairle saincheisteanna a bhaineann le sábháilteacht iarnróid a bhreithniú agus moltaí a dhéanamh, de réir mar is cuí, don Choimisiún nó don Aire. Deir alt 83(5) go gceapfaidh an tAire daoine chun bheith ina gcomhaltaí den Chomhairle, lena n-áirítear duine chun bheith ina gcathaoirleach ar an gComhairle.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

6. Speansais oifige	2022	2021
	€	€
Cíos	158,198	157,595
Rátaí agus muirir seirbhíse	77,767	68,271
Cothabháil agus glantachán	14,810	14,211
Postas, clódóireacht agus stáiseanóireacht	28	9,840
Teileafón	30,202	25,807
Deisiúcháin agus athnuachaintí	2,592	12,658
	-----	-----
Iomlán	283,597	288,382
	=====	=====

7. Costais Foirne	2022	2021
	€	€
Tuarastail	1,440,947	1,256,387
Liúntais	31,346	30,833
Sochar Scoir (Nóta 14a)	481,359	366,594
	-----	-----
Iomlán	1,953,652	1,653,814
	=====	=====

- B' é meánlíon na bhfostaithe le linn na bliana 17 (2021: 16).
- B' é tuarastal an Choimisinéara an tUas. Brian Higginson €159,513 (2021: €151,816). Ní shíneann teidlíochtaí an Choimisinéara níos faide ná na teidlíochtaí caighdeánacha sa scéim aoisliúntais eiseamlárach le sochair shainithe de chuid na hearnála poiblí. Is scéim shochair shainithe í seo agus ní théann teidlíocht an Choimisinéara ina leith sin thar théarmaí scéim pinsean na hearnála poiblí eiseamláireach.
- Ba é luach saothair iomlán na bainistíochta sinsearaí don bhliain ná €505,931. (2021: €485,330). Áirítear ar an mbainistíocht shinsearach an Coimisinéir, beirt Phríomhchigirí agus Príomhoifigeach amháin. Titeann 15 ball foirne san iomlán isteach sa mhiondealú tuarastail d'fhostaithe ar íocadh os cionn €60K leo.
- Rinneadh asbhaintí pinsin de €26,938 (2021: €22,935) ó thuarastail na foirne agus tarchuireadh chuig an Roinn Iompair iad agus tarchuireadh asbhaintí pinsin de €40,703 (2021: €32,471) chuig DPENDPDR.
- Íocadh ranníocaíochtaí breise aoisliúntais de €51,746 do 2022 (2021: €47,701).
- B'ionann liúntais na bliana agus €31,346 (2021: €30,833).
- Ní raibh aon ragobair iníoctha don bhliain.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Briseadh síos de Thuarastail na bhFostaithe:

Raon scála pá tuarastail		Líon na bhfostaithe	
Ó	Go	2022	2021
€60,000	€69,999	3	6
€70,000	€79,999	8	4
€80,000	€89,999	0	0
€90,000	€99,999	0	0
€100,000	€109,999	-	2
€110,000	€119,999	3	1
€120,000	€129,999	-	-
€130,000	€139,999	-	-
€140,000	€149,000	-	-
€150,000	€159,000	1	1

Tá miondealú ar luach saothair iomlán na bhfostaithe os cionn €60,000, in incrimintí de €10,000 ina cheanglas de chuid an Chóid Chleachtais.

In 2022 b' é pá an Phríomhfheidhmeannaigh €1591,513 (€151,8816 – 2021).

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

8. Comhairleoirí Teicniúla

Bhí gá le caiteachas ar chomhairleoireacht theicniúil chun tacú leis an gCoimisiún seachadadh a dhéanamh ar oibleagáidí an Stáit faoi Threoir 2004/49/CE, Rialacháin AE 1158/ 2010 agus AE 1169/2010. D'áirigh na tascanna Measúnú Comhlíonta, Údarú le Cur i mbun Seirbhíse agus Maoirsiú ar chomhlíontacht Sealbhóra Dualgais le Córais Bainistíochta Rialacháin.

	2022	2021
	€	€
Comhairleoirí Teicniúla	105,455	137,421

9. Maoin, fearas agus trealamh

	Troscán & Feistis €	Trealamh Oifige €	Trealamh Ríomhaireachta €	Léasacht €	Iomlán €
Costas					
1 Eanáir 2022	18,349	11,096	47,914	268,675	343,034
Diúscairtí i rith na bliana	-	-	(2,817)	-	(2,817)
Ag 31 Nollaig 2022	18,349	11,096	45,097	268,675	343,217
Dímheas Carnach					
Ag 1 Eanáir 2022	14,037	7,129	31,179	134,336	186,681
Muirear don bhliain	1,671	1,705	6,822	26,867	37,065
Scríosta ar dhiúscairt	-	-	(2,817)	-	(2,187)
Ag 31 Nollaig 2022	15,708	8,834	35,184	161,203	220,929
Glanluach Leabhair					
Ag 31 Nollaig 2022	2,641	2,262	9,913	107,472	122,288
Ag 31 Nollaig 2021	4,312	3,967	16,735	134,339	159,353

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

10. Nithe Infhaighte	2022	2021
	€	€
Réamhíocaíochtaí	97,292	75,347
Ioncam Fabhraithe	-	14,650
	-----	-----
	97,292	89,997
	=====	=====
11. Nithe Iníoctha	2022	2021
	€	€
Speansais Fabhraithe	155,408	129,227
Cáin iarchoimeáda seirbhísí gairmiúla	1,611	5,623
ÍMAT/ÁSPC	41,647	40,292
CBL	4,066	10,750
	-----	-----
	202,732	185,892
	=====	=====
12. Cuntas Caipítíl	2022	2021
	€	€
Iarmhéid ag 1 Eanáir	159,353	197,704
<i>Aistriú (chuig an)/ón gCuntas Ioncaim agus Caiteachais</i>		
Suimeanna curtha le sócmhainní seasta a cheannach	-	(40,394)
Amúchadh i gcomhréir le dímheas	(37,065)	(38,351)
	-----	-----
	(37,065)	(38,351)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	122,288	159,353
	=====	=====

13. Ceangaltais léasa

Tá tionóntacht nua 15 bliana anois ag an gcoimisiún ón 1 Deireadh Fómhair 2016 i dtaca leis an gcóiríocht oifige ag Teach an Teampaill. Is costas bliantúil an léasa €128,600 glan ar CBL. Ag 31 Nollaig 2022 b'iad seo a leanas na híocaíochtaí íosta léasa sa todhchaí faoin léas;

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Iníoctha laistigh de

Aon bhliain amháin	€158,178
Iníoctha laistigh d'idir 2 - 5 bliana	€632,712
Os cionn 5 bliana	€632,712

14. Sochair Scoir

(a) Anailís ar chostais pinsin iomlána gearrtha le Caiteachas

	2022	2021
	€	€
Costais seirbhíse reatha	437,000	359,000
Ús ar dhliteanais na scéime pinsin	112,000	63,000
Ranníocaíocht pinsin fostaithe	(67,641)	(55,406)
	<u>481,359</u>	<u>366,594</u>

(b) Anailís ar an ngluaiseacht sa dhliteanas i rith na bliana

	2022	2021
	€	€
Oibleagáid sochair shainithe tosaigh 1 Eanáir	8,450,000	8,378,000
Costais seirbhíse reatha	437,000	359,000
Costais úis	112,000	63,000
Cailteanas/(gnóthachan) achtúire	(2,267,000)	(133,000)
Sochair a íocadh	(69,000)	(217,000)
	<u>6,663,000</u>	<u>8,450,000</u>
Oibleagáid sochair shainithe deiridh 31 st Nollaig	<u>6,663,000</u>	<u>8,450,000</u>

(c) Maoiniú iarchurtha do Phinsin

Is éard atá in ioncam an Choimisiúin ioncam tobhaigh agus maoiniú substaintiúil ón stát. Tá sócmhainn aitheanta ag an gCoimisiún i dtaca le Maoiniú Iarchurtha Pinsin ar bhonn tacar toimhdí agus roinnt eachtraí san am atá thart lena n-áirítear an bonn reachtúil le bunú na scéime aoisliúntais agus an próiseas maoinithe bliantúil ag an Roinn Iompair.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitís Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

B'é seo a leanas an Glanmhaoiniú Iarchuir do Phinsin a aithnítear sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais;

	2022	2021
	€	€
Maoiniú inaisghabhála i dtaca le costais pinsin na bliana reatha	549,000	422,000
Lúide an deontas stáit le pinsin a íoc	(69,000)	(217,000)
	<u>480,000</u>	<u>205,000</u>
Maoiniú iarchurtha deiridh do Phinsin 31 Nollaig	<u>480,000</u>	<u>205,000</u>

B'ionann an tsócmhainn maoinithe iarchurtha do phinsin ag 31 Nollaig 2022 agus €6,663,000 (2021: €8,450,000). Aithníonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid an tsuim seo mar shócmhainn atá comhfhreagrach leis an dliteanas iarchurtha neamh-mhaoinithe do phinsin ar bhonn an tacair toimhdí a dtugtar síos orthu thuas agus roinnt d'eachtraí san am atá thart. Áirítear leis na heachtraí seo an bonn reachtúil le bunú na Scéime, agus an beartas agus an cleachtas atá ar bun faoi láthair i dtaca le pinsin seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí ag fostaithe agus an próiseas meastachán bliantúil. Níl aon fhianaise ag an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid nach leanfaidh an beartas maoinithe seo de shuimeanna dá leithéid a shásamh i gcomhar leis an gcleachtas reatha.

(d) Stair oibleagáidí sochair shainithe	2022	2021
	€	€
Oibleagáid sochair shainithe	6,663,000	8,450,000
Cailteanas/(gnóthachain) eispéiris ar dhliteanas scéime:		
(Cailteanas)/gnóthachain eispéiris ar cheanglais sochair scoir	(817,000)	103,000
Athrú ar fhoshuíomhanna mar bhonn le luach na gceanglas sochair scoir faoi láthair	3,084,000	30,000
(Gnóthachan)/cailteanas achtúireach iomlán sa bhliain	<u>(2,267,000)</u>	<u>(133,000)</u>

(e) Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Oibríonn an Coimisiún um Rialáil Iarnróid scéimeanna aoisliúntais neamh-mhaoinithe le sochar sainithe don fhoireann. Íoctar teidlíochtaí aoisliúntais ag éirí faoi na scéimeanna as ioncam reatha agus gearrtar ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais iad, glan ar ranníocaíochtaí aoisliúntais fostaithe, sa bhliain ina n-éiríonn siad iníoctha.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Tá na torthaí a leagtar amach anseo thíos bunaithe ar luacháil achtúire ar na dliteanais pinsin i dtaca le baill foirne ag freastal agus baill foirne ar scor de chuid an Choimisiúin mar a bhí an 31 Nollaig 2022. Rinne achtúire neamhspleách cáilithe an luacháil seo chun críche an chaighdeáin cuntasáíochta FRS 102. Tá na fostaíthe nua go léir a thosaigh fostaíocht ón 1 Eanáir 2013 i leith ina mbaill den Scéim Pinsin Shingil agus cuirtear san áireamh iad sa Luacháil Achtúire thuas.

B'iad seo na príomhthoimhdí airgeadais a úsáideadh:

	2022	2021
Ráta lascaine	3.90%	1.30%
Ráta ardaithe i dtuarastail	3.60%	3.00%
Arduithe pinsin le haghaidh sochair íocaíochta – SPSPS	2.60%	2.00%
Arduithe pinsin le haghaidh sochair íocaíochta - Scéim aoisliúntais	3.10%	2.50%
Ráta ardaithe i bpinsin	2.60%	2.00%
Boilsciú	2.60%	2.00%

Sa tábla thíos taispeántar an t-ionchas do bhaill a bhaineann aois 65 amach in 2023 agus 2043.

	2023	2043
Fireann 65 bliana d'aois	21.6 bl	23.2 bl
Baineann 65 bliana d'aois	24.1 bl	25.6 bl

15. Ceanglais Caipitil

Níl aon cheanglais caipitil do chaiteachas caipitil ag 31 Nollaig 2022.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

16. Dliteanais Theagmhasacha

Ní raibh aon dliteanais theagmhasacha ag 31 Nollaig 2022.

17. Leasa an Choimisinéara

Ghlac an Coimisiún le nósanna imeachta i gcomhréir le treoirlínte a d'eisigh an Roinn Airgeadais i dtaca le nochtadh leasa ag a bhail agus cloíodh leis na nósanna imeachta sin sa tréimhse. Ní raibh aon idirbheart sa bhliain i dtaca le gníomhaíochtaí an Choimisiúin a raibh aon leas tairbhiúil ag an gCoimisinéir iontu.

18. Iasachtaí

Le hAlt 27 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 ceadaítear don Choimisiún airgead a thógáil ar iasacht chun a fheidhmeanna a chur i gcríoch. Sa bhliain 2022 níor thabhaigh an Coimisiún aon iasachtaí.

19. Creidiúnaithe iarchurtha

Tá creidiúnaithe iarchurtha de €46,917 ann an 31 Nollaig 2022. (2021 - €52,279). Fuarthas buntáiste de thréimhse sé mhí saor ó chíos ón tiarna talún de shuim €79,089 agus tá sé seo a shíneadh thar saol an léasa 15 bliana.

20. Cúlchistí ioncaim coinnithe

B'iad na cúlchistí ioncaim coinnithe ag 31 Nollaig 2022 €1,219,298. (2021 - € 1,456,975)

	2022	2021
Comhardú tosaigh 1 Eanáir	1,456,975	1,274,741
Gluaiseacht sa bhliain	(237,677)	182,234
Cohardú deiridh 31 Nollaig	1,219,298	1,456,975

21. Eachtraí i ndiaidh an dáta tuairiscithe

Níl aon eachtraí idir an dáta tuairiscithe agus dáta ar a faomhadh na ráitis airgeadais seo le heisiúint a éilíonn coigeartú ar na ráitis airgeadais.

22. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh an Coimisinéir na Ráitis Airgeadais an 9 Deireadh Fómhair 2023.

